

Vasuarviointi laadun kehittämisen tukena

Varhaiskasvatuksen VI johtajuusfoorumi

Varhaiskasvatuksen johtaja Irma Autio, Ylöjärvi

19.4.2012

Irma Autio

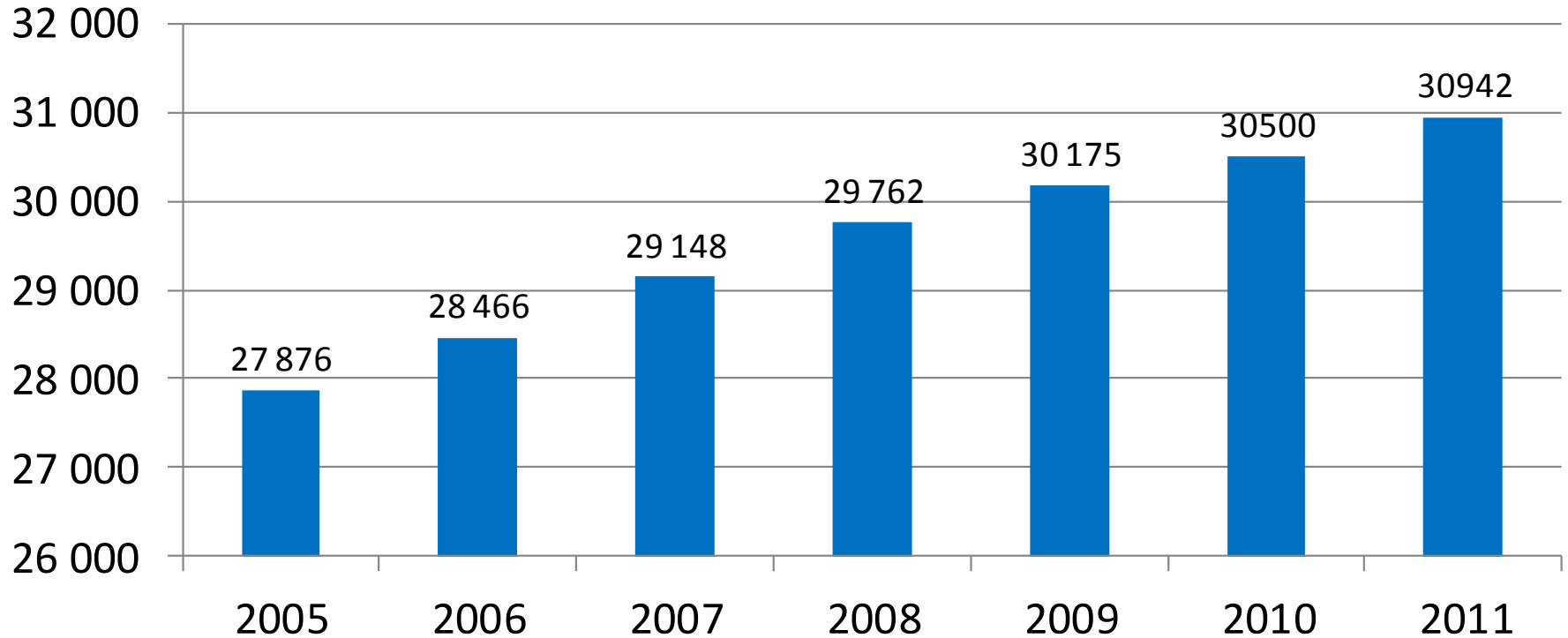
Ylöjärvi lyhyesti

- Perustettu 1869, kaupungiksi 2004
- Kuntaliitokset:
  - Viljakkalan kunta liitettiin Ylöjärveen 2007,
  - Kurun kunta 2009
- Asukasluku 30 942 (31.12.2011)
- Kesämökkejä 4 248 (2010)
- Kokonaispinta-ala 1 324 km²
  - maata 1 115 km², vettä 209 km²
  - asukastiheys 27 asukasta/maa-km²

Ylöjärven asukasluku 2005 – 2011

Luvut sisältävät Viljakkalan (kuntaliitos 1.1.2007) ja Kurun (kuntaliitos 1.1.2009) asukkaat koko esitetyltä ajalta

Taustaa

- Kuntakohtainen Vasu 2005
- Päiväkotien Vasu-työhön pitkäkestoinen koulutus 2006
- Muuttuva, kasvava kaupunki – kuntaliitokset, uusia päiväkoteja, uutta henkilökuntaa, muutoksia vuosittain
- Miten vasu näkyy arjessa – miten henkilökunta on sitoutunut?
- Ovatko varhaiskasvatuksen strategiset tavoitteet siirtyneet käytäntöihin (esim. toimiminen pienissä ryhmissä)
- Katseet perustehtävään

Vasu-katselmus

- Espoo – johdon katselmukset
  - Laaja kokonaisuus
  - Numeerinen itsearviointi

Ylöjärven malli

- Valittu vuosittain yksi kokonaisuus
- 2010 käynneillä fokuksena vasu ja lasten tapa toimia
- 2011 erityisesti leikki , 2012 esiopetus
- Kirjallinen & suullinen kuvaus – ei numeroita

Vasu-katselmukset

- Käynti kaikissa yksiköissä vuoden 2010 aikana
- Esimiehet tutustuvat yksiköiden vasuihin etukäteen
- Vasu-katselmusta edeltää yksikön vasua koskeva itsearviointi (vasun sisältö ja toteutuminen), kirjataan liitteeseen
- Katselmuksen aikana yksikkö esitteli itse valitsemallaan tavalla vasunsa johdolle
- Katselmuksessa käytiin läpi vasun itsearvioinnin tulokset ja hahmotellaan kehittämiskohteita / vasutyön etenemistä
- 2011 ja 2012 vertaisauditoinnit – ”vasu- ja eskariagentit”

Vasu-katselmukset

Katselmusten agenda

(puheenjohtajana aluejohtaja)

- Katselmuksen kesto noin **2h**
  - kävelykierros yksikössä (oppimisympäristön esittely) 15 min
- henkilökunta esittelee yksikön vasun 30 min
  - henkilökunta esittelee vasu-itsearviointinsa tulokset 15 min
- yhteinen keskustelu vasusta ja vasu-itsearviointien tuloksista 30 min
- yhteenveto keskustelusta, kootaan johtopäätökset yksikön jatkotyöskentelyä varten (päiväkodin johtaja kirjaa, yhteenveto liitetään päiväkodin vasuasiakirjoihin) 15 min
- palautekeskustelu katselmuksesta 15 min

Katselmusten/ vertaisarvioinnin tavoite

- Tarjotaan henkilökunnalle mahdollisuus esitellä omaa vasuaan ja toimintatapojansa johdolle/ ”vasuagentille”
- Tarjotaan henkilökunnalle mahdollisuus keskustella johdon/ agenttien kanssa pedagogiikasta > herätetään keskustelua arvioinnin kohteena olevasta toiminnasta
- Yksiköt saavat palautetta ja rohkaisua jatkotyöskentelylle
- Luodaan yhteinen näkemys pedagogiikan vahvuuksista ja kehittämistarpeista
- Luodaan myös johdolle käsitys yksiköiden varhaiskasvatuksen tilasta ja kehittämistarpeista

Ensimmäinen vasu-katselmus

Läsnä

- Yksikön esimies ja henkilöstön edustajat (mahdollisimman moni mahdollisuuksien mukaan)
- Oman alueen aluejohtaja
- toinen aluejohtaja ja päivähoidon johtaja, paikalla yhteensä 3 johdon edustajaa
- Aluejohtaja sopii päiväkodin johtajan kanssa sopivimman päivän aikataulusta

Kentän palautetta katselmuksista

- ”Vasu katselmus koettiin erittäin hyödylliseksi. Syvennyimme ennen katselmusta tarkemmin Vasuumme ja mietimme miksi se on sellainen kuin on ja vastaako se nykyisiä käytänteitä. Ja vaatiiko se päivitystä vai seisotaanko, edelleen sen takana. Tämä on aina perustehtävää kirkastavaa ja työntoa lisäävää.”
- ”Etukäteen tehty itsearviointi auttoi vielä jäsentämään vasua ja sen tavoitteita. Itse katselmustilanne koettiin antoisaksi ja mielenkiintoiseksi, sen koettiin avaavan vasun ajatusta vieläkin lisää. Vahvasti tunnetta, että me osaamme, mutta antoi myös jatkotyöskentelyyn tärkeitä ajatuksia”

Palautetta päiväkodeista

- Olisimme toivoneet kehitettävää palautetta jo vasua tehdessä, sillä kaikki negatiivinen palaute tuli vasta katselmuksessa, vaikka vasu oli valmistuttuaan lähetetty toimistoesimiehelle luettavaksi, eikä tuolloin tullut kehitettävää palautetta.
- Ajankohta voisi olla sellainen, että koko henkilökunta pääsisi osallistumaan tilaisuuteen, olisi riittävästi aikaa ja tilanne olisi rauhallinen ilman huolta päiväunilta heräävistä lapsista.
- Palautteen voisi käydä läpi kohta kohdalta siten, että henkilökunta esittelee yhden osion ja palaute tulisi joka osion jälkeen.

Palautetta...

- ”Ryhdyttää Vasun päivitystä; tulee varmasti huolehdituksi, että mietitään yhdessä (kaikki työntekijät + perheet) oman päiväkodin arvoja, toimintatapoja jne.; vastaako Vasuun kirjattu käytäntöä, ja vastaavatko käytännöt nykyhetken tarpeita
- On hyvä, että mukana laajempi esimiesryhmä: tutustuminen koko henkilökunnan kanssa mahdollistuu
- Tieto päiväkodin todellisesta arjesta välittyy
- Palaute: kehittämistarpeita joskus helpompi huomata ”ulkoa päin”; saa voimia ylläpitää arjessa hyviksi huomattuja käytäntöjä, kun niistä saa positiivista palautetta
- Että kiireinen esimiesten ryhmä jalkautuu päiväkoteihin koetaan arvostuksena arjen työlle, erityiskiitos tästä.”
- Henkilökunta koki positiivisena ja innostavana päivähoidon johdon vierailemisen päiväkodissa. Olisimme mielellämme esitelleet myös päiväkodin tavallista arkea, mikä ei nyt ollut aikataulullisesti mahdollista. Jälkikäteen mietittynä katselmuksen suurin anti oli siinä sekä kannustavassa että rakentavassa palautteessa, jota saimme vasustamme.”

Palautetta...

- ”Itse katselmuksessa oli tärkeää, että varsinainen esittelijä ei ollut päiväkodin johtaja tai varajohtaja vaan ns. rivityöntekijä. Hän arasteli ja jännitti etukäteen tilannetta, mutta koska itse tilanne oli positiivinen ja keskusteleva hän pärjäsikin oikein hyvin ja uskon, että se vahvisti häntä työssään. Olisi varmaan hyvä, että tämä esittelijä aina vaihtuisi.”
- ”On hyvä, että päivähoiton johtajalla ja aluejohtajilla on aikaa jalkautua kentälle ja henkilökunta sai keskustella heidän kanssaan ja kokea työtään arvostettavan. Työntekijät kokivat, että olemme ns. samassa veneessä, tekemässä tärkeää kasvatus- ja opetustyötä Ylöjärvellä!”

Havainnointia, johtopäätöksiä

- Varhaiskasvatussuunnitelmissa suuria eroja
- Esitetty toiminta ja oppimisympäristöt olivat pääsääntöisesti laadukkaampaa kuin Vasun antama kuva
- Katselmus on ollut sysäys ottaa oma Vasu käsittelyyn, kehitettäväksi ja päivitettäväksi – keskustelut tärkeitä, sitouttavat työntekijöitä
- Vain harvat pk:t ovat tutustuneet muiden päiväkotien vasuihin – verranneet omaansa muihin
- Katselmuskeskustelut ovat pääsääntöisesti olleet positiivisia ja kehitysmuoneiteisiä
- Erinomainen mahdollisuus kannustaa ja viedä ideoita kentälle

Johtopäätöksiä

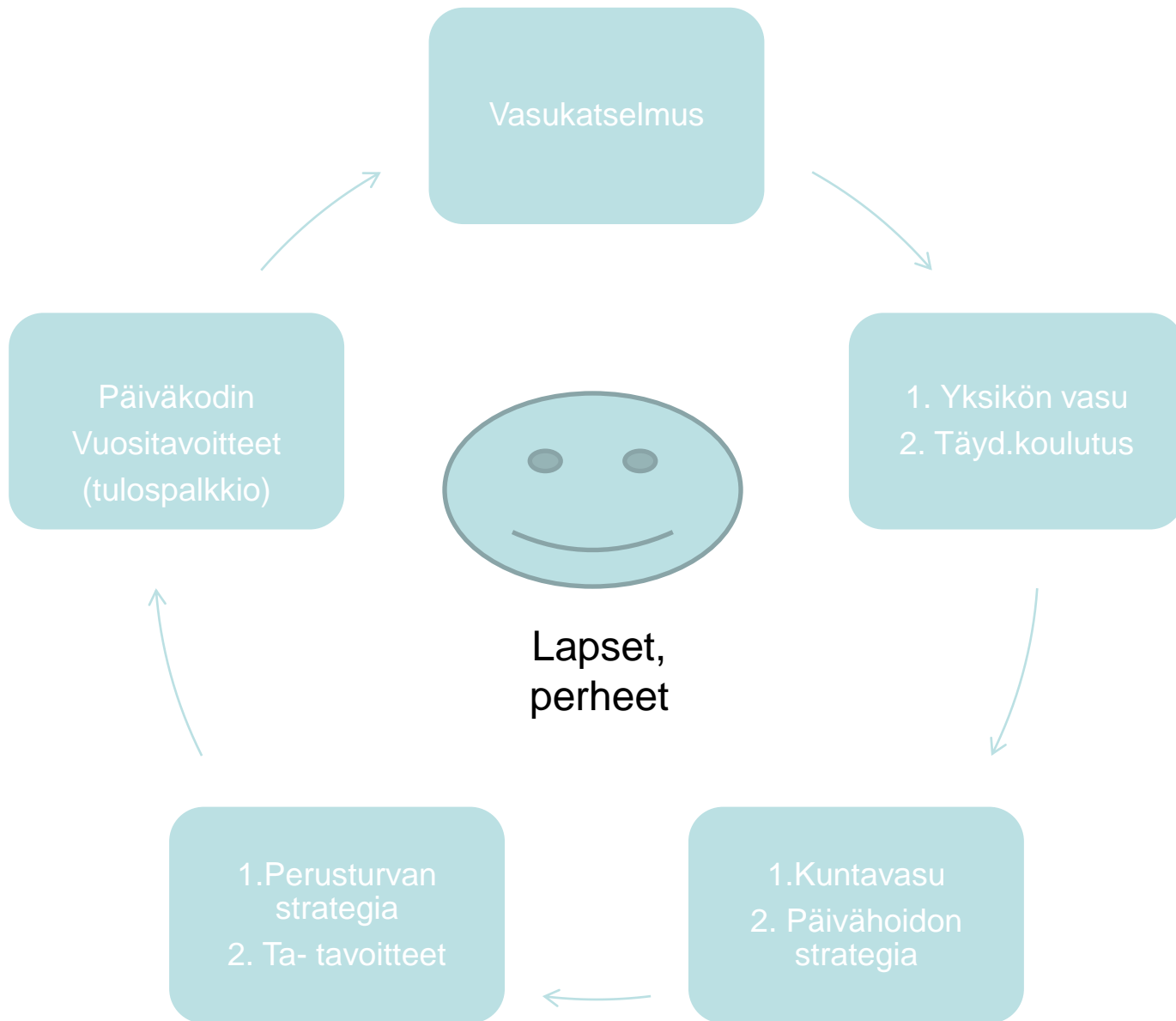
- Kokemusten perusteella Vasu-katselmuksia päätettiin jatkaa
- Seuraavan katselmuksen painopiste on sidottu tulospalkkauksen kehittämistavoitteisiin
- Ohjaa täydennyskoulutuksen järjestämistä
- Yksiköiden välinen ja yhteinen benchmark-oppiminen
- Yksiköiden vasujen rakennetta yhtenäistävä ohjeistus
- Yksilöllisyyden, omaleimaisuuden ja paikallisuuden toivotaan näkyvän vasuissa
- Arvioinnin jatkuvuus pitää yllä prosessia ja keskustelua kannustaa ja ohjaa

- Käyntien perusteella päätettiin ohjata Vasu-asiakirjatyötä laatimalla sisällysluettelo. Päiväkotien omaleimaisuus näkyy yhä ja oleelliset asiat ovat kaikissa Vasuissa mukana.
- Käynnit antoivat hallinnolle varsin kattavan kuvan päiväkotien vasuista ja toiminnasta. Tämän kokemuksen pohjalta sekä ”verkostoista voimaa” – hankkeen laatukyselyn tulosten pohjalta kehiteltiin toiminnalle seuraava vaihe, **leikkiagentointi.**

- Pitkäkestoisen leikin kehittäminen nostettiin kaikkien päiväkotien tulospalkkauksen laatutavoitteeksi. Itse arviointikäynnit organisoitiin päiväkotiparien ja päivähoidon aluejohtajien avulla. Toisen päiväkodin lastentarhanopettaja ja aluejohtaja kävivät arvioimassa leikin toteutumista havainnointitaulukon perusteella. Käyntiin sisältyi keskustelu päiväkodin henkilöstön kanssa. Tavoitteena oli arvioinnin lisäksi jakaa yksiköissä kehiteltyjä hyviä käytänteitä eteenpäin

agenttikäynnit

- Agentointikäyntien jälkeen yhteiset keskustelutilaisuudet, joissa agentit kertovat mitä olivat nähneet ja päiväkotien edustajat mitä käynti oli tuonut tai muuttanut.
- Vuoden 2012 agentoitikohde esiopetus
- Koontikeskusteluja pidetty hyvänä tapana jakaa /saada ideoita

Laadukasta varhaiskasvatusta

